

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Az olasz-angol közeledést nyomon követte a német-angol közeledés is

London, augusztus 5. Az angol lapok egyre több részletet közölnek a London és Róma, másrészt a Róma és Berlin, továbbá a Berlin és London között folyó diplomáciai megbeszélésekről, amelyeknek az a célja, hogy enyhülést hozzanak az utóbbi időben annyiszor feszültté vált nemzetközi helyzetben.

A „Daily Telegraph” értesüléseket közöl Hitler kancellárnak Mussolinihez intézett válaszával. Mussolini mint ismeretes, a levélben azt az aggodalmát fejezte ki, hogy Anglia megtámadhatná a Földközi tengeren Olaszországot és azt kérdezte, mit tenne ebben az esetben Németország? Hitler

kancellár azt válaszolta, nem hiszi, hogy Anglia a Földközi tengeren támadást tervezne Olaszország ellen. Véleménye szerint a leghelyesebb volna, ha a megoldatlan kérdéseket Olaszország Angliával való barátságos együttműködés útján rendezné.

Neurath szeptember végén megy Londonba

A „News Chronicle” úgy tudja, hogy Neurath német külügyminiszter londoni látogatására közelebbről sor kerül. — Chamberlain angol miniszterelnök legutóbbi levelei új helyzetet teremtettek. A német kormány az utazás időpontjának megállapítását az angol kormányra bízta. A lap szerint Neurath előreláthatólag szeptember második felében utazik Londonba.

Páris, augusztus 5. A francia ajtó még mindig nem hisz az angol-olasz közeledés őszinteségében. A „Matin” londoni hírforrás alapján azt írja, hogy az angol kormány nem akar engedményeket tenni Olaszországnak s főképpen nem fogja a közel jövőben elismerni az abessziniai olasz hódítást, annak ellenében sem, hogy az olaszok ürítsék ki a Baleari szigeteket.

geteket.

Róma, augusztus 5. Ciano gróf olasz külügyminiszter nyilatkozott az „Universal Service” római tudósítójának az angol-olasz kapcsolatokról. A külügyminiszter kijelentette, —

hogy angol-olasz barátsági kapcsolatok együttes helyreállítása nem irányul és nem is irányulhat más állam ellen. Az angol-olasz közeledés az európai béke fenntartásának újabb megszilárdulását jelentheti.

Agyba-töbe verte apját

Lugoj, aug. 5. Simionescu Ion 62 éves szerezányi gazda családi okokból gyakran veszekedett fiával. A napokban megint összeszólalkoztak egymással. A fiu annyira dühbe

rult, hogy botot ragadott és az al az agyba-töbe verte apját. Az idős gazdálkodót súlyos belső sérülésekkel kórházba szállították. Fia ellen a hatóságok eljárást indítottak.

Megtámadták a japánok a felvonuló kínai hadsereget

London, augusztus 5. Az Északkeletben levő japán repülőgépek megkezdték az északi irányban előnyomuló kínai központi seregek bombázását. Szerdán délelőtt bombázóport zúdítottak Kalgan és Nanaut között a 48. kínai hadosztályra és sikerült a vasútvonalat teljesen elpusztítani.

A Havas távirati ügynökség sanghaji jelentése szerint egy világosabbá válik, hogy a nankingi kormány a jelenlegi helyzetből nem találhat más kive-

zető utat, mint a háborút. Teljesen lehetetlen, hogy a nankingi kormány minden további nélkül elfogadja a japánok által teremtett északkeleti helyzetet. Az ilyen engedékenységek teljes összeomlását, a központi kormány bukását és ezzel együtt az olyan nagy nehézségekkel megteremtett, — vagy inkább csak még kialakulóban levő kínai egység felbomlását vonná maga után.

A japán kereskedők elhagyják Kínát

A kínai kereskedelmi körök az események következtében felbontottnak tekintenek minden Japánnal kötött üzleti megállapodást, a Kínában tartózkodó japán kereskedők bezárták üzleteiket és megtették előkészületeiket arra, hogy elhagyják az országot.

Londoni jelentés az ott lévő dr. Kung kínai pénzügyminiszternek sokerült az angol pénzügyminiszternek 20 millió angol fontos kölcsönt szereznie Kína számára. A kölcsön minden valószínűség szerint Kína fegyverkezési hiányainak pótlására nyújt majd fedezetet.

Négyszemközt

Első pillanatban komikusnak hangzik fülünkben a külföldi lapok megállapítása, hogy a háború most már elkerülhetetlen Japán és Kína között. Tudomásunk szerint ugyanis a háború már folyik. Később azonban megállapíthatjuk, — hogy ez a megállapítás mély tömeglélektani megfigyelést tartalmaz. A háború folyhat kint a harctéren anélkül, hogy valóban háború lenne. Az ilyen háborúnak hamarosan vége van, mert a front mögött a lakosság nem nagy kedvet mutat a háborúra. De most már más megállapításra kényszerítenek a Kínából érkező események. Ma már kormányválsággal kell számolnia a kínai rezsimnek, ha meg nem indítja a háborút. Gyűlölet és elkeseredés vett erőt a tömegeken. A háború csakugyan most tör ki. Most már nem lehet hamarosan vége, mert felcsapott a megtámadott s letiprásra szánt hatalmas tömeg gyűlése is, a mi nélkül csak meghalni hajtott barmok lettek volna a kínai katonák. Japánnak van mitől tartania. Hatalmas tömeg áll vele szemben, hatalmas gyűlölet s szabadságának védelme fűti ezt a tömeget. A háború akár évekig is eltarthat még akkor is ha Japán sokkal erősebb, mint Kína.

Spanyol események

Spanyol kormánykörök jelentése szerint Francot súlyos vereségek érték Madrid alatt. A spanyol nemzeti front azonban nem omlik össze. Kimeríthetetlen erőtartalékai vannak. Ugyanez a veszteség a kormányt tönkre tette volna. De a két szembenálló fél között éppen ez a különbség. Burgos gyengébb mint Madrid, de helyzete hátamögött a könnyebben megközelíthető Portugáliával mégis csak szerencsesebb. Egy ilyen győzelem viszont felbecsülhetetlen erkölcsi tartalékot ad a kormány csapataknak.

Időjárás

További hőemelkedés nem várható. Az ország nyugati felén csapadék, némi hőmérséklet csökkenéssel.

Angol-olasz barátság

Az angol-olasz barátságot természetesen követi a német-angol barátkozás is, hiszen Anglia nem Olaszországhoz, hanem a tengelyhez közeledett voltaképpen. Mi minden esetre időt nyerünk, Neurath csak szeptember végén megy Londonba, még egy pár hónapot elhúzódhatnak a tárgyalások a tengellyel s a közben elhangzott barátságos, sőt elragadtatott nyilatkozatok mögött lejátszódnak azok az események, melyek a háború vagy béke kérdését most már véglegesen eldöntik. A felek nyugodtan tárgyalhatnak a zöld asztalnál. Hatalmi kérdéseiket közben leháborúzzák, távol a zöld asztaltól, Kínában és Spanyolországban.

Az amerikai vendég

Az, akik rádiójukon hallgatni szokták Budapest adásait vasárnap egy kedves műsoron kívüli számot élvezhettek. Az Egyesült Államokból ugyanis hazalátogatott százötven kint élő magyar, legnagyobb részük már a második generációhoz tartozik, vagyis odakinnt is született és bizony olyan is akad köztük, aki a magyar nyelvet még csak törve sem beszéli. A látogatók egyrésze azonban olyanokból rekrutálódott, akik az óhazában látták meg ugyan a napvilágot, de mintegy három évtizede élnek az Óceán tulsó felén.

Budapesten hangulatos kis ünnepséget rendeztek tisztelőikre, amelyet a rádió is közvetített. Most pedig a távolból jöttek egyike hozzánk is ellátogatott rokonaihoz néhány napra és lehet, hogy itt is marad, Ardealban.

Kuglis Jánosnak hívják az amerikanust, aki most sógorának, Varga Gábornak vendége

a str. Ion Ghica 4. szám alatt. Kedves, közvetlen, fiatalos temperamentumu ember Kuglis János, akin bizony egyáltalán nem látszik meg, hogy hovatovább hatvanadik esztendejét tapossa

EGY EMBER ELINDUL

1906. Carastelec, Salaj-megyé egyik kis faluja. Kuglis Jánost, aki huszonhét éves gazdálkodó, két éve nős és egy gyermeke is van, üzi, hajtja a kalandvágy. Vonzza az új Igért Földje, a korlátlan lehetőségek hazája, Amerika. Kis házára 400 korona kölcsönt vesz fel és elhatározza, hogy meghódítja a világot.

Utlevelet azonban nem kap. Még köteles résztvenni a hadgyakorlatokon, nem hagyhatja el az országot. De Kuglis János nem tudja kivárni az időt. Azt mondja otthon:

— Felmegyek a szőlőbe, a hegyre. Lehet, hogy nem is jövök haza.

Felveszi hátizsákját és elindult, tul a szőlőn, tul a hegyen, Amerika felé. De csak Budapestig jut. Itt elfogják és visszatoloncolják falujába. Néhány nap múlva elindul másodszor is. És másodszor is — csak a magyar fővárosig jut, ismét visszaviszik. Seba, ami kétszer nem sikerült, harmadszorra sikerülhet. És tényleg, néhány nap múlva már Hamburgban várja a Barcelona nevű gőzös indulását.

„VETTEM EGY FORD-OT MAGAMNAK...”

Olyan ez nekünk, mint egy mese.

— Tizenkét évig dolgoztam ott. En finisheltem a munkát, innside és outside. De nem bírtam a levegőt, beteg lettem. Elhívtam a közelben működő magyar orvost, Kleint, aki azt mondta, hogy a gyári work nem nekem való. Hát otthagytam. Volt néhány ezer dollár a zsebemben, nyugodtan neki-

vághattam egészségesebb munka után nézni. Lementem Los Angelesbe, az akkor még kis falu volt csupán, amolyan — countryváros.

Idáig jut elbeszélésébe, mikor váratlanul a következőket mondja:

— Illetve hát nem ott élek, mert negyven kilométerre lakom a munkahelyemtől. Kellett, hogy vegyek egy Fordot magamnak, hogy legyen mivel munkába járnom, egyet a fiának, mert ő másfelé dolgozott és egyet a lányomnak, aki akkor highschoolba járt. Persze, nem egyszerre, mert egy Ford 800 dollár. De ott nem lehet másképp.

Ha az embernek nincs autója, mehet koldulni. Nem találhat munkát.

— Mikor elmentem, úgy számítottam, hogy egy év múlva hazajövök. Egy év múlva azt mondtam, hadd gyűljön a pénz még egy kicsit, még egy évet várok. Addig pedig hadd jöjjön ki az asszony a gyerekekkel. Így lett az egy évből két év, négy év... Aztán kitört a háború. Megint nem jöhettünk haza. Mire a háborúnak vége lett, úgy gondoltuk, jobb ha megvárjuk, amíg a gyerekek felnőnek és csak akkor jövünk haza. Mert akkor már öt apróság volt, négy lány és egy fiú. Hát így ragadtunk ott.

— Most már mint amerikai állampolgár jöttem. 1914. óta ugyanis megkaptam az ottani állampolgárságot. Bizony, a hazajövetel sokkal kellemesebb volt, mint az ut odafele. A Barcelona fedélköze helyett az Európa második osztálya. A halaknak juttatott ebéd helyett ilyen menü...

Hogy került Afrikába a tebuk törzse, Fessan titokzatos népe?

Érdekes néprajzi probléma megoldásán fáradoznak az olasz gyarmati kutatók

Tripoli, augusztus hó. — Az olasz gyarmathoz tartozó észak afrikai Gátrum oázist a tebuk törzse lakja. A tebuk eredetéről és történetéről ugyszólván semmit sem tud a tudományos világ. Maga az az olasz expedíció, amely az etnográfiai rejtély megfejtésével fáradozott, képtelen volt többre menni, — mint hogy feljegyezte azokat a legendákat, amelyek a tebuk között szájról-szájra terjednek nemzedékeken keresztül.

Ezek szerint a tebuk elődei a sivatagban már éh- és szomjhalál elé néztek, amikor felfedezték egy megszökött teve nyomait és

így jutottak el a csodálatosan szép oázisra.

Ez a legenda azonban semmit sem mond el a kis magányos néptörzs származásáról, amely itt él a libiai sivatagban és nem áll semmiféle rokonságban Fessan többi törzseivel. — Szinte megmagyarázhatatlan:

niként kerülhetett e néptörzs ide.

Bár a négerekkel való vérokveredés folytán a tiszta típusok száma már csekély, kétségtelennek látszik, hogy a tebuk nép valahonnan a messziből jött ide.

Egyes adatok arról szólnak, hogy a tebuk eredetileg Arabiában, Mekka közelében éltek és

nevük is az arab tebu szóból származik, amely „megbárást” jelent.

Emögött lappang azonban a nagy titok, amelynek fátyolát még senkisémm lebentette fel.

TUARÉGEK ÉS TEBUK

A tuarégek a hírhedt sivatagi rablók, halálos ellenségei a tebuknak. A tuarég harcra-vágyóbb és bátrabb, ezzel szemben

a tebuk intelligensebb és fortélyosabb.

Az egyik oldalon áll a bátorság és a támadókedv, a másikon a ravaszság és a cselvetés.

A tebuk nem szeretnek az ellenséggel nyílt harcra keveredni, ami miatt a tuarégek megvetően a sivatag sakáljainak nevezik a tebukot.

A tebuk tényleg elkerülik, hogy az ellenség megközelítse őket. Már 50 méter távolságra halálos biztonsággal dobják rettenetes háromlű kőket, amelynek musiri a neve.

A dobások rendszerint halálosak, vagy pedig oly súlyos sebet ejtenek az ellenfélen, hogy az harc képtelenné válik. A musiri a tebuk speciális fegyvere.

Akár csak óceániai benszülöttei, a tebuk is úgy csinálnak tüzet, hogy kemény fadarabokat addig dörzsölnek egymáshoz, míg az így keletkezett hő

a közeli száraz palmaágat meggyújtja.

TEBU LAKODALOM

Az olasz misszió tagjai hosszabb időt töltöttek az érdekes nép szokásainak és erkölcsének tanulmányozásával. Így azután résztvettek egy tebu lakodalmon is.

A menyasszonyt mindkét tevéjével, amelyet mint hozományt hozott magával, ünnepélyesen bevezették a háztartási lakásba, amely száraz agyagtól készült kunyhó volt. Fonott palmaágakból állott a tető.

A lakodalmi ünnepségek egy szerűek. A fiatal pár a különböző tánccermóniak után alkonyatkor visszavonul a kunyhóba és egy hétig teljesen elzárta a világtól.

A nők egyébként meglehetősen szabadsággal rendelkeznek, — amely főként azon alapszik, — hogy itt a sivatagban a szerelmi élet minden szórakozásuk.

A tebu nőket szépek lehetne nevezni, ha nem volna egy borzalmas szokásuk.

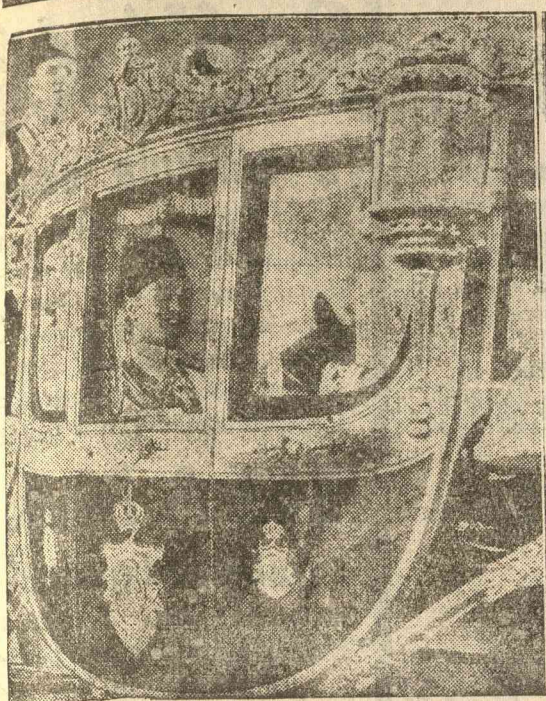
Ajkukat ugyanis faszénnel feketére festik

és az a rögeszméjük, hogy a sötét arcszín egységességét — meg kell őrizni annak a nőnek aki jogot formál arra, hogy szépek nevezzék.

A nap kérdése

A kormány lemondásáról ma már úgy beszélnek politikai körökben, mint befejezett tényről. Egyetlen párt viselkedik igen tartózkodóan, a nemzeti parasztpárt. A nemzeti parasztpárt némi rezignációval szemléli ugyanis, hogy akkor, amikor az összes többi pártokat ugyszólván lehengerelte a megyei választáson, lényeges belpolitikai megrázkódtatást fényes győzelme sem hozott. Holott logikus lett volna ennek következményeit azonnal látnunk. Higgadt nemzeti parasztpárti körökben ugyanis nem értik félre a helyzetet. Ha még csak szóba is jöhet más párt, ha csak aspirációk és kombinációk is történhetnek, akkor a nemzeti parasztpártnak a további ellenzéki harcra kell felkészülnie s tudatában lenni annak, — hogy még mindig nem adják kezébe harc nélkül a hatalmat. Minek tehát ez a kombináció zuhatag? Minek arról beszélni, mikor mond le a kormány, októberben vagy szeptemberben. Prolongált kormányválság nem komoly kormányválság.

Képes nagyvilág

Faruk király koronázása

A fáraók utóda a koronázási hintóban a parlamentbe hajtat.

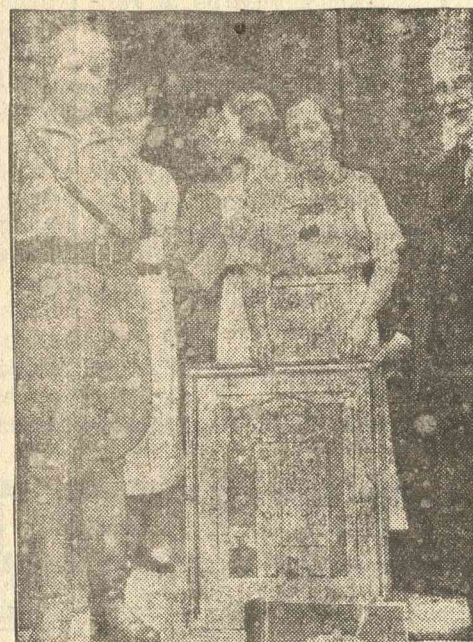
Egyiptomi hölgyelőkelőségek

Faruk király koronázásán megjelentek az ország hölgy előkelőségei is. Képünkön balról a második Nahas Pasa miniszterelnök neje.

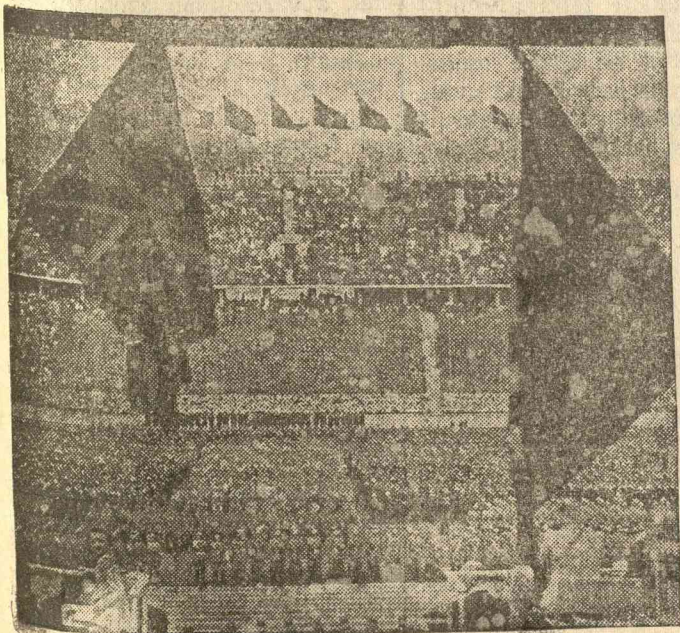
Német frontharcosok béketüntetése

A hatalmas olimpiai stadionban rendezték meg a volt front-harcosok béketüntetését, amelyen igen sok külföldi delegáció is részt vett.

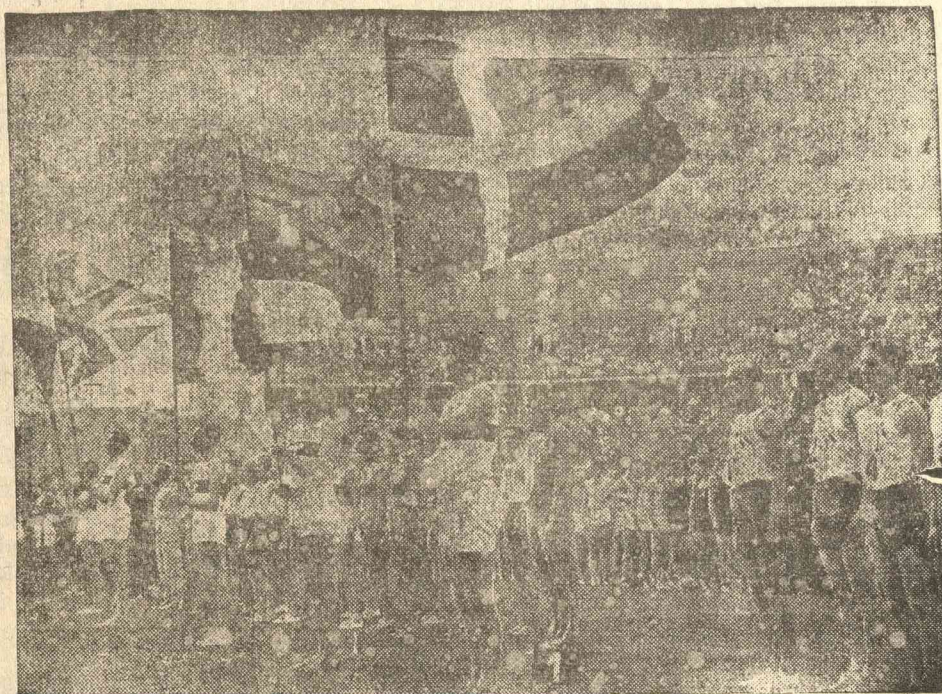
Varela tábornok,

akit most választották Cadiz díszpolgárává.

Spanyol fascista ifjak Rómában

500 spanyol falangista (fasiszta ifjusági szervezet tagjai) a békeállítás meghívására Rómába látogatott el.

Nemzetközi sportünnepély

amelyet ugyancsak a német olimpiai stadionban rendeztek meg. Az ünnepségen résztvevő nemzetek zászlóinak tisztelegése.

Amíg az őrlésre vártak

Beomlott az odoreui malom fala

Egy súlyos, három könnyebb sebesült

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután Odoreu községben. — Marchis Ferenc földmives felesége buzát vitt a Schwartz Andor tulajdonát képező malomba. Amikor a zsákokat hordták befelé, Marchisné a malom bejárata előtt állott. Egyszerre csak

a malom fala beomlott és a téglatömeg olyan erővel zuhant az asszony fejére, hogy

az eszméletét veszítve esett össze.

A törmelék még három liszt hordó embert is könnyebben megsebesített.

Marchisné beszállították a satumarei dr. Demian-Grosz szanatóriumba, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen nő súlyos agyrázkódást szenvedett úgy, hogy ma műtétet hajtanak rajta

vége.

A csendőrségi nyomozás során kiderült, hogy a fal az utóbbi napok esőzései során, a hibás fedélen át befolyt víztől nedves lett, meglazult és ez okozta a szerencsétlenséget. — Az ügyészség utasítást adott a csendőrségnek, hogy indítson vizsgálatot az irányban, hogy kinek a gondatlansága okozta a balesetet?

Rejtélyes gyilkosság Budapestén

Álmában öltek meg egy 18 éves leányt

A gyilkos egyetlen ütéssel végzett áldozatával

Budapest, augusztus 5. Rejtélyes gyilkosság történt kedden reggel a magyar fővárosban. A Magdaléna ucca 9 számú házban Szajka Árpád vendéglős 18 éves fogadott leányát Wagner Gizellát holtan találták. A szerencsétlen fiatal leányt az elmúlt éjszaka folyamán

fokoszerű szerszámmal gyilkolták meg.

A gyilkos a nyitott ablakon hatolt be a szobába és álmában

halántékon sujtotta áldozatát. A fiatal leány hang nélkül kiszívódott. Erre vall ugyanis a vendéglős szolgálójának valomása, aki egy szobában aludt Wagner Gizellával és a gyilkosság éjszakáján is ott aludt az áldozat melletti ágyban. A szolgálóleány azt állítja, hogy az éjszaka folyamán semmit sem hallott. Mélyen szokott aludni és így nem ébredt fel akkor sem, amikor a gyilkos a szobába hatolt, sem akkor, amikor a bűntény elkövette.

A szakértők véleménye szerint a fokossal ejtett ütés oly erős volt, hogy az csak férfi kezétől származhatott. Érdekes körülmény az is, hogy a vizsgálat alkalmával Wagner Gizella ágyában töltött revolvért találtak. Senki nem tudja, — hogy a revolver miként került a leány mellé? A gyilkosság hátterét teljes homály fedi, a rendőrség most azon fáradozik, hogy a rejtélyes gyilkosság ügyében világosságot teremtsen.

HIREK

BAJBAJUTOTT AZ ÉSZAKSARKI OROSZ EXPEDICIO. Párisból jelentik: Az Intransigeant riasztó híreket közöl az északsarki orosz expedició helyzetéről. Az orosz tudósok, akik már tegnap hírt adtak a meginduló zajlásról, most a legnagyobb veszedelemben forognak. Legújabb rádióközleményükből kitűnik, hogy jég-táblájuk négy részre szakadt és helyenként víz alá került úgy, hogy a jégtábla négy ládája élelmiszereit és műszereit nagy ügyel-bajjal tudta megmenteni. A bajba jutott tudósok sürgős segítséget kértek. A Rudolf szigetekről repülőgép indult el a jégtáblájukra. A gépet Mazurák pilóta vezeti.

Nemzetközi repülőmeeting Svájcban. Zürichből jelentik: Tegnap este ünnepélyes vacsorával ért véget a Zürich melletti repülőtéren megtartott nemzetközi repülőmeeting. A záróvacsorán 700 meghívott vett részt. Ez alkalommal osztották ki a verseny győztesének díjait is.

Béketüntetés Párisban. Az egyetemes békeszövetség a Páris melletti vincennesi erdőben nagy békegyűlést és tüntetést rendezett a világháború had-

műveletei megkezdésének évfordulója alkalmából. A gyűlésen számos, szónok felszólalt s mindannyian a világ demokratikus erőinek a béke megszilárdítása végett összefogását sürgették.

Aranyóra szegényemberről. A rendőrség letartóztatta Tatár László 28 éves Vasad (Salamgye) községbeli földművest. Tatárnál egy értékes, 13 karátos aranyórát találtak, — amelyet értékesíteni akart. A fiatalember az aranyóra eredetére nem akar — és nem tud — kielégítő felvilágosítást adni. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy lopta az értékes aranyórát.

JELLEMELEMEZÉS TELEFONON KERESZTÜL. A napokban távozott a londoni telefonszolgálat kötelékéből Agnes Cox, aki 43 esztendő óta töltött az angol távbeszélő szolgálatában. Hosszú éveken keresztül 80.000 telefonos kisasszony munkáját ellenőrizte és szolgálati éve alatt oly gyakorlattal tett szert, hogy képes volt teljesen ismeretlen emberek jellemét csupán hangjukból meghatározni. Lélekbuvárként megállapították, hogy Agnes Cox egyetlen esetben sem tévedett. A kiváló tisztviselő

lőné véleménye szerint a telefonérinkezés az emberek nagy tömegére nevelő hatással van az udvariasság szempontjából. A nyugalomba vonult Agnes Cox jellem-lelék tannal kíván foglalkozni.

Csónakkal együtt eltűnt a Dunán egy kiránduló társaság. Budapestről jelentik: Dunapenteléről még szombaton csónak-kirándulásra indult Ágai Béla magántisztviselő két budapesti urileány társaságában. Estére hiába várták őket vissza, mire több csónakkal felkutatásukra indultak. Egész éjjel és vasárnap keresték az eltűnt csónakot és három utasát a Dunán, de mindeddig nem sikerült őket megtalálni.

Ha a tolvaj költségek. A rendőrség közgei figyelmesek lettek egy kisebb társaságra, amelynek tagjai jókedvűen költségek. A detektívek őrizetbe vették őket és megállapították, hogy Nicorut Gyula, Ghidau Lajos és Chirila Maria Batár községbeli lakosok, mind hárman régi ismerősei a rendőrségnek, tolvajok, visszaeső bűnösök. Megmotozásukkor nagyobb összegű pénzt találtak náluk, amelynek eredetéről nem tudnak felvilágosítást adni. A rendőrség bevezette a nyomozást és megállapítják, hogy Nicoruték hol működtek az utóbbi időben.

Nagy bortermésre van kilátás, de a termelők nem tudják értékesíteni még a tavalyi boraikat sem. Az egész országban

Segítség

a kánikula ellen

A dolgozó ember, aki el van foglalva és nincs ideje uszodába, strandfürdőre menni, fogadjon meg egészsége érdekében legalább egy jó tanácsot: Hűtse le a forróságtól verejtékező testét valódi

DIANA sósorszesszel

mely szerencsés összetételű hatóanyagainak gyors párolgása folytán

űdit, hűsit, frissit és erősít.

de főleg Ardealban a szőlő kitűnő és a tavalyit úgy mennyiségileg, mint minőség szempontjából jóval felülmúló termést ígérnek. Ezzel szemben az értékesítés kérdése még mindig megoldásra vár. Az Argus, Bucuresti-i közgazdasági napilap, ankétot vezet az ügyben. Garoflid Constantin pl. a mezőgazdasági szindikátusok elnöke, az új ültetések teljes kipusztítását javasolja. Sokkal realisabb megoldás tűnik ki Haghi Antonnak a szőlőtermelők szindikátusa igazgatójának a nyilatkozatából. Véleménye szerint főleg az okiráltságban nagyon sok gyengébb minőségű bort állítanak elő. Az ország lakossága viszont a termésnek csak 10 százalékát fogyasztja el. Javasolja tehát, hogy ezt a problémát haladéktalanul tűzzék napirendre és kutassák fel a külföldi piacokat, továbbá, az értékesítési lehetőségeket. Ugyanakkor gondoskodjanak a kivitel pénzügyi alátámasztásáról. Ezekkel a nyilatkozatokkal kapcsolatosan, szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a bor 95 százalékát a város vásárolja fel, a városokban azonban, néhány helytől eltekintve, a legolcsóbb 3—4 lejes rossz bortokat adják a közönségnek, 30, 40, 50, 60, sőt 70 lejes áron is. Ugyanakkor 8—12 lejért a termelőknél megvásárolható fajtiszta, elsőrendű borok övékig a pincében maradnak. A legtöbb esetben még a gyenge bor sem kerül tisztán asztalra. A hatóságok illetékes végrehajtó szerveinek tehát, szigorúan ellenőrizniük kellene a bor forgalombahozatalát és megtiltani, a vízzel való feltöltését.

A Normandie gőzös újra megnyerte az Óceán Kék Szallagját. A Normandie nevű francia gyorsjárata óceángőzös új sebességi rekordot állított fel. 95 óra és 2 perc, tehát nem egészen 4 nap alatt kelt át a gőzös az óceánon. Oránként 30 csomót futott és ezzel új sebességi rekordot állított fel és így ismét elnyerte az Óceán Kék Szallagját.

Madrid védői szerint

Francóékat súlyos veszteségek érték Madrid ostrománál

Madrid, augusztus 5. Míaj tábornok, a spanyol köztársasági csapatok madridi parancsnoka, ma fogadta a sajtó munkatársait, akik előtt ismertette a három hét óta tartó sorozatos támadások lefolyását a guadarramai fronton.

— A kormánycsapatok által történt előnyomulások során nyert területek stratégiai szempontból nagyon fontos jelentőséggel bírnak. Nagy sikert jelent az a tény is, hogy a kormánycsapatoknak sikerült át-

törniök a nemzetiek Madrid körüli gyűrűjét, és ezáltal rési ütöttek az ellenség soraiban. — Franco csapatai különösen Brunetta körül szenvedtek súlyos vereséget. A nemzeti hadsereg itt óriási veszteséget szenvedett és a kormánycsapatoknak ez volt az első komoly nagy támadása, mert ezideig csaknem védekező szerepet töltöttek be.

Francóék katasztrófális vereségére mi sem jellemzőbb, — minthogy 18 évtől 54 évig va-

lamennyi tartalékukat behívták s ezek segítségével igyekeztek az általunk elfoglalt helységeket visszaszerezni. A napokig tartó elkeseredett véres harcok során Francoék 20.000 katonát vesztek a csataterén és ezenkívül 2.000 fogoly került hozzánk és nagymennyiségű, értékes hadizsákmányra tettünk szert. Katonáink hőiesen küzdöttek és aránylag igen kevés veszteségünk volt — fejezte be nyilatkozatát Míaja tábornok.

Letartóztatták két buzaértékesítési felügyelőt

Megtalálták náluk a megjelölt vesztegetési pénzt

Baltiban letartóztatták két buzaértékesítési felügyelőt. Az egyiket Hazliu Alexandrunak hívják és Negreştiből való, a második pedig Bantas Constantin Iasiból. Mindkettőt azon vád alapján tartóztatták le, hogy meg akarták magukat vesztegettetni az albineti malom Pappengold nevű tulajdonosától. A recept a szokásos volt. A malomtulajdonosnál kijelteni engedte, hogy bizonyos pénzeszegek megkapására — súlyt fektetnek. Amennyiben

pedig ezt a bizonyos pénzeszeget nem fizetnék le kezeikhez, megfenyegették a malomtulajdonost. A malomtulajdonos Stegarescu falestii főszolgabíróhoz fordult, aki a bankjegyeket sajátkezűleg megjelölte. A malomtulajdonosnál történt látogatás után a csendőrség ezeket

a megjelölt bankjegyeket megtalálta a két inspektor-nál.

Már a vizsgálat első szakasza is rendkívül érdekes részlete-

ket hozott napvilágra. — Az egyik buzaértékesítési felügyelő, Hazliu ügyvéd ezelőtt Negura szövetkezeti miniszter kabinetfőnöke volt. Bantas ugyan nem volt soha miniszteri kabinetfőnök, viszont találtak nála egy bizonyítványt, mely szerint egészségesen

elbocsátották egy börtönből, ahol három hónapon keresztül ült vizsgálati fogságban. És ilyen inspektorok kényekedvének vannak kiszolgáltatva a malmok.

Baltával verte agyon három gyermekét az örült apa

A dühöngő embert csak nehezen tudták lefogni

Varsó, augusztus 5. Borzalmas családirtás történt a napokban a Jaszpo kerületbeli Biecz községben. Gajawszky községbeli lakoson hirtelen örület tört ki és a dühöngő em-

bert mielőtt megfékezhetnék volna, baltát ragadva, kivégezte 3 kiskorú gyermekét és a velük játszó 5 éves szomszédgyermeket, majd feleségén

ejtett a baltával súlyos sebet. A gyermekek valamennyien ki szenvedtek. A dühöngő embert csak nagy nehezen tudták megfáztatni és ártalmatlanná tenni.

Véres verekedés egy targumuresi üzletben

Tg. Mureş, augusztus 5. Szerdán délelőtt 11 óra körül véres verekedés játszódott le Tg. Mureş főterén.

Ghila Iulius dr. Tg. Mureş ügyvéd kedden délelőtt egyik ügyfelét, Crenn Conrád nyugalmazott kapitány és földbírtokos válófélben levő feleségét kereste fel a Demetter Józsa-

féle kézimunka nagykereskedésben. A cég tulajdonosnője ugyanis nőtestvére a válófélben lévő uriaszonynak. Az üzletben tartózkodott a nyugalmazott kapitány is. Ghila dr. és Crenn között szóváltás keletkezett és annak során a nyugalmazott kapitány tetteleg is

bántalmazta felesége ügyvédjét.

Ghila dr. dulakodás közben arcán olyan sérülést szenvedett, hogy a vér előntötte. Az ügyvéd ezután a városi tisztifőorvosi hivatalba ment és látleletet vettetett fel sérüléseiről, majd bünvádi feljelentést tett bántalmazója ellen.

Feljegyzésre érdemes

még egy információ a cukorról. Bulgáriában 15 lej egy kiló cukor. S mit gondolunk, ki árulja Bulgáriában ilyen olcsón e fontos közszükségleti cikket? A romániai cukorkartell! Hát így fest a cukorkartell üzleti politikája. Ott ahol a konkurrencia nem enged, ahol versenyt kell tartani, ott egyszerűen le tud menni a cukorkartell az árakkal. De ahol a kormány elnézi játékait, ott újból háromlejes emelést kér s gyalázatos nyersanyagáráival válságba sodorja a cukorrépa termelő gazdákat. Természetes hogy ha itt duplán fizetünk minden kiló cukorért, akkor külföldön olcsó is tud lenni a cukorkartell. De mi érdekünk van ebben nekünk? Miért kell a cukorkartell ebben a cinikus és kapzsi politikájában támogatni. Mit mond a kartell-törvény? S mire való a kartellbizottság? Azért, hogy összeüljön s csendesen, szépen, jó fiukhoz illően meghallgassa a cukorkartell sirárait s hozzá segítse az új áremeléshez? — Vagy azért, hogy a kormánynak jelentést tegyen s az uszratörvény alkalmazását kérje

Teljesen felgyógyultan hunedoarai kastélyába költözik Mária anyakirályné

Bucureşti, augusztus 5. Mária anyakirályné ugyszólván teljesen felépült betegségéből. Az Universul jelentése szerint Pedingher dr. bécsi professzor másodizben volt most Sinaiban, ahol állandó javulást állapított meg. Mária királyné sétákat tesz kastélyának parkjában és kikocsizik Sinaia környékén. Kielégítően táplálkozik és a világesemények után érdeklődik. Néhány hét múlva Sinaiból hunedoara megveikastélyába költözik.

Kik lehetnek osztálytönkök a középiskolákban

A közoktatásügyi minisztérium rendeletet küldött az összes tankerületi főfelügyelőségeknek, amely szerint a hatáskörül alá tartozó középiskolákban ezentúl

csak románok lehetnek osztályfőnökök

A veszett kecske teje megmérgezett egy családot

Szeged, augusztus 5. Az egyik szegedkörnyéki tanyán egy veszett kutya néhány nappal ezelőtt megharapott egy kecskét. Szines János, a kecske gazdája nem vette észre a harapást, családjával együtt tovább fogyasztotta a kecske tejét, mely megmérgezte őket. A gazdálkodó 8 tagú családjával együtt súlyos állapotban szállították a budapesti Posteur intézetbe.

Nemcsak a tökéletes profil fegyvere a nők!

Ugyanolyan fontos, hogy az arcbőr bársonyos, friss, üde és tiszta legyen. Ennek elősegítésére egyedül csak a Floreal krémekkel és puderekkel lehetséges. A Floreal krémek és puderek teljes biztosítékot nyújtanak. Ennek arra, hogy arcbőre sima és üde lesz, mert a legkiválóbb gyógyhatású nyersanyagokból készülnek. Az arcbőr ápolójak és kiválóan tapadó kecskek. Floreal krémek 40 lei tégelyenként. Floreal puder 30, 50 és 90 lei. — A Floreal cikkek főraktára: Pap Drogueria Oradea, Bulvardul Regele Ferdinand No 9. Telefon 6-56.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

ÁLLÁS

Jómegjelenésű intelligens ügynök akvizíciós munkára, **privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei** ha vi jövedelemmel felvétetik. — **Cim a kiadóban.** 2022

Perfektül főzni tudó jobb nő csakis teljesen megbízható felvétetik kisebb uricsaládhoz. Kellemes állandó nyugodt otthon és jó fizetést nyújtunk. **Vidéki előnyben.** Cim a kiadóhivatalban. 2536

Rikkancs fiut fizetéssel felvesz **Högye ujság bódé, Casa Națională**nál.

Kerékgyártósegéd állandó munkára felvétetik. **Baranyi János, Tileagd, jud. Bihor.** 2646

Gépészt keresek **sürgősen** Sulzer motorhoz, hosszabb gyakorlat Salaceai malom. 2643

Gyakorlott stancoló segédet felvesz **We-Ego cipőgyár Str. Horia 12.** 2642

Egy kerékgyártó segéd felvétetik **Bélteki Lászlónál, Diosig.** 2641

Perfekt szobaleány vagy minden szobaleány felvétetik. Cim a kiadóban. 2640

Vasalónők, szabóságok, tanulóleányok vasaláshoz felvétetnek. **Végh, Str. Crinului 5.** 2639

Jó házból való kifizető fiu felvétetik. **Sanitar Technic Reg. Ferdinand 20.** 2638

Sarokfestő, behúzó, ágazó munkásnőket és egy szolgát fiut felvesz **Muhary cipőüzem, Str. Avram Jancu 9.** 2637

Bevezetett helyre esti órákban lapkézbesítőt fix fizetéssel csakis gyakorlottat, továbbá egész napra újságárusokat felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VÉTEL-ELADÁS

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány, kapható **Fásztör papirkereskedésben.**

Szenzációs újdonság!

3 „Prymus” system benzínű főzőgép, „Micu” pampa és előmelegítés nélkül működik, egy szál gyútlával üzemképes. 1 db ára 80 lei. — **Vi zonteladók**nak megtelező engedménnyel!

Vidékre 14 lei portó hozzászámításával **Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2.**

Jókarban levő ház melléképületekkel eladó. **Kuki Sándor Tășnad.** 2644

Eladó 4 lámpás telepés rádió. Mindenféle asztalos munkát vállal **Biró asztalos, Seleus.** 2533

Egy szép telek a Piața Venetian eladó. Érdeklődni **Piața Venetia 11.** 2315

Használt fekete keményfa komplett háló olcsón eladó. **Stern Dr. Moskovits József-ut 5 szám Granaria.** 2564

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a **egolcsóbban Pásztor Ede cég** papíráruházában.

LAKÁS

Kétszobás konyhás lakás azonnal kiadó. **Str. Sincai 3.** 2581

KÜLÖNFÉLE

Elveszett a Cogălniceanu utcától Parcul Traian 6 számig 2 nyugtakönyv. Aki megtalálta, szíveskedjen beadni **Teudan ügyvédhez, Parcul Traian 6,** ahol jutalomban részesül. 2645

Az ügyvéd irodájában rálőtt feleségére, majd öngyilkos lett egy világhírű artista

Long Beach, augusztus 5. Alredo Codona, a világ egyik leg híresebb trapézművésze, öngyilkosságot követett el, miután előzőleg feleségét több revolverlövessel életveszélyesen megsebesítette. Az egész világon ismert artistaházaspár megjelent egy ismert long beachi ügyvéd irodájában, hogy vagyoni jogi kérdésben tanácsot kérjen tőle. A beszélgetés közben Codona megkérte az ügyvédet, hogy pár percre vonuljon vissza a szomszédos szobá-

ba, mert bizalmasan szeretne beszélni feleségével. Az ügyvéd eleget tett a kérésnek, mire Codona bezárta az ajtókat, revolvert rántott és többször rálőtt feleségére. A szomszédos szobában tartózkodó ügyvéd előzően hangos vitatkozást hallott, Codona ezt kiáltotta feleségéhez: „Ez az utolsó, amit érte tehetek!”, aztán az asztalra lépett, majd önmaga ellen irányította a revolvert. Codona meghalt, felesége életveszélyesen megsebesült.

SPORT

Angol tréner szerződött a Szövetség

Ismeretes, hogy a Venus, Platko eltávozásakor az angol szövetséghez fordult és angol tréneret kért. Az angolok válasza késett és közben a Venus leszerződte Jánossit. Ezután érkezett meg az angolok ajánlata, akik Dickenson nevű tréneret ajánlják. Dickenson 29 éves a Blackpool, Athletic, —

Waker Celtic első csapatában játszott és a londoni tréneriskolát kitüntetéssel végezte el. Dickenson igénye évi 350-400 font. A Szövetség ezt az ajánlatot előnyösnek találja és elhatározta, hogy Dickensont, — mint szövetségi tréneret alkalmazza.

Eredményre vezet?

Marinescu Tilea találkozás Eforián

Marinescu belügyi alminiszter, mint a Venus elnöke felkereste az Eforián nyaraló Tilea szövetségi elnököt és két órán keresztül tanácskoztak. A tanácskozások eredményéről ed-

dig még nem nyilatkoztak és azt a lapok pártállásuk szerint közlik. Marinescu alminiszter a tanácskozásról ma fog beszámolni az A. Divíziós csapatok vezetőinek.

Elmarad a Tour de Roumanie

A Románia körüli kerékpárverseny az utóbbi években igen komoly sportteljesítmény volt. Most a megrendezés körül akadályok merültek fel és

ezért a kerékpáros szövetség elhatározta, hogy a Tour de Roumanie-t az idén nem rendezi meg.

Franciaországba megy Praszler

Arad, augusztus 5. Az AMEFA nagyképességű csatárjátékos a távozás gondolatával. Ismeretes, hogy a Phoenix-hez szeretett volna visszakérülni, de a régi egyesülete nem adta meg az AMEFA által kért váltságdíjat. Most azonban ismét szó-

bakerült Praszler távozása, — mégpedig a legkomolyabb formában.

Egyik nagy francia A. divíziós egyesület megbízottai tartózkodnak Aradon és folytatnak tárgyalásokat Praszler átvétele ügyében. Az átadásra minden valószínűség megvan.

Rádióprédikáció betörők számára

Mohamed El Bably Bey, az egyiptomi bünygyi nyomozóiroda igazgatója az alexandriai rádióállomásról „javító” előadásokat ad le, melyekben a betörők, zsebtolvajok és szélhámosok óriási tömegét igyekezik rábeszélni, térjenek jobb utra és adják fel bűnös és veszedelmes mesterségüket. Az előadásokat az esti órákban

tartja, midőn a gonosztevők a különböző rossz hírű kávéházakban és „bűntőzsdéken” szövik sötét terveiket és szórakozásul a rádió arab műsorát hallgatják. Az előadó végül az erkölcsnemesítő hatás alátámasztására ismerteti a megrögzött gonosztevőre váró büntetéseket.

5600 lejes lopás. Dr. Goldmanné, a Cosbuc utca 2 szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásából na gyobb értékű ruhanemű, érték tárgy és némi készpénz is eltűnt. A kár 5.600 lei. A rendőrség bevezette a nyomozást s letartóztatta a cselédleányt, — akit a lopással gyanúsítanak.

Hajótörést szenvedett kirándulók. Havannából jelentik: Egy turistákkal zsufolásig telt nagy tengerpartjáró bárka összeütközött a Cuba nevű hadi-

hajóval. Az összeütközés folytán a bárka léket kapott és felborult. Tíz személy a tengerbe fulladt, harminc pedig súlyosan megsebesült. A Cuba hadihajó visszatérőben volt az európai vizekről, ahol Spiththeadban résztvevett az angol király koronázása alkalmából rendezett flottajelenségen.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDI
CÉGNEL ORADEA